seko
klubb Mälartåg

Nr 2/ 2016

Nyhetsblad 26 maj 2016

Säkerheten framför allt?

PROJEKT RATIO ETAPP 3

I och med att projekt Ratio etapp 3 infördes den 2 maj drogs bemanningen ned även på våra regionala tågsätt. Detta innebär att vissa utav våra avgångar med multipla X40 kommer gå med enbart en ombordpersonal. Vår ombordpersonal ska hinna med mera, växla mellan tågsätt enligt vår arbetsledning samt vid eventuell evakuering få betydligt fler resenärer att hålla koll på. Allt detta tycker jag pekar mot en betydligt osäkrare miljö för oss alla ombord, både tågpersonal som resenär.

Vid deltagande av ett möte strax innan genomförandet av etapp 3 fick vi representanter från alla klubbarna inom Seko möjligheten att träffa cheferna för service/trafik samt projektledaren för att kunna föra fram funderingar och frågor gällande detta. Då mycket av fokus ligger på snabbtåg då de är det konceptet som genererar de största intäkterna, tyckte jag dock att vi från de stationer där koncept regional finns tryckte på ordentligt och la om fokus över vilka problem detta kommer att ge med enbemannade multipla X40. Att stå ute på linjen med en ombordpersonal samt en förare och den bakre delen blir helt urladdad och dör, varpå ingen information eller kontroll över hur resenärerna har det kallar SJ säkerheten framför allt! Vi propsade på och sa att fokus ligger ekonomiskt med besparingar medan cheferna trafik och service drog det ända in i kaklet och hävdade fortfarande att det är säkerheten vi sätter främst.

I min värld är detta svårt att se att man sätter säkerheten främst, då man medvetet ser till att utsätta sin personal för situationer där man inte kommer att kunna ha någon som helst kontroll över resenärernas säkerhet och dessutom den egna tågpersonalen. I en trevagnars X40 går det in säkert 300 personer om läget med en trafikstörning skulle uppstå och folk står som packade sillar. Skulle dessutom detta tåg fastna med nedriven kontaktledning är inte jag den som skulle vilja ha en obemannad bakre enhet, där risk för spontanevakuering kan uppstå, då vi varken har möjlighet att informera efter tag samt har noll kontroll vad som sker då vi saknar uppsikt bakåt. Skulle brand uppstå får man ju be till gudarna att det finns en handlingskraftig resenär med sinnet i behåll som vet hur man brukar en brandsläckare!

Samtidigt vill jag inte att min ombordpersonal ska behöva utsättas för att behöva gå mellan enheterna då det rent utav är olämpligt vid t ex en påkörning, nedriven kontaktledning m.m för att kunna säkerställa både resenärernas samt min egen säkerhet.

Vi på Seko jobbar aktivt hela tiden med att försöka förhindra detta projekt och har i samtliga förhandlingar med SJ valt att reservera oss mot beslutet. Vi från Seko har alltså inte bara godkänt allt och tycker det är guld och gröna skogar, vilket det ibland ser ut som i viss information på Intranätet från SJ. Tillsammans med skyddsorganisationen ligger vi hela tiden på och har även lämnat in ytterligare punkter som måste tas i beaktande för att genomföra dessa förändring. SJ väljer dock att bortse från våra riskanalyser samt att vissa punkter fortfarande inte är slutförda för att vår och resenärernas säkerhet ska kunna garanteras.

Vid oegentligheter på multipla X40 med enbart en ombordpersonal önskar vi få in alla rapporter av intresse, även då det gäller den psykosociala biten! Tveka inte att ta kontakt med dina fackligt förtroendevalda eller ett skyddsombud. Bläddra längre in i nyhetsbladet för att hitta ansvariga och adresser.

Glad sommar på Er!

Med vänlig hälsning Sara Wirén, Ordförande Seko Klubb Mälartåg

I DEN HÄR UTGÅVAN

Säkerheten framför allt?.....1
Studier styrelsen/medlemmar.....2
Sektion Falun 3
Skyddsombudet rapporterar 4
Skyddsorganisationen skrivelse för lokförare gällande Ratio 4
Info kommande tacokryss 5
Klubbens reaktion mot Ratio 6
Forts. Klubbens reaktion 7
I backspegeln.....8
Help Juristförsäkring 9
Styrelsen & Redaktion 9

INTRESSANT ATT LÄSA

- Hela artikeln gällande den skrivelse som kom från enhet Trafik och service om ny hantering av Ratio i multipla X40
- Förändringar i skyddsorganisationen
- Missa inte att skriva upp er för sensommarens tacokryss redan nu!

NYTT ÅR, NY STYRELSE!

Efter årsmötet i mars har vi fått ett nytillskott i klubben i form av Katarina Frösslund, som nu har fått ansvar för ombordfrågor i Västerås. Varmt välkommen hälsar vi henne! Hon har redan hunnit med att gå på de grundläggande fackliga utbildningarna ”Vald på jobbet 1 och 2” och är riktigt taggad för att jobba fackligt och ta tag i era frågor.

Jessica Sundberg, Sara Wirén samt Anders Hedlund har äntligen fått genomföra sin BAM (Bättre arbetsmiljö) som tillhandahålls av SJ för alla som deltar vid skyddskommittéer. Kursen var av varierad kvalité men vi fick med oss bra checklistor att jobba med för att kunna kontrollera arbetsmiljön på arbetsplatsen. Den nya AFS:en gällande det psykosociala från Arbetsmiljöverket gicks igenom och vi hoppas på att man ska kunna använda denna AFS mot SJ. För att läsa mer om den, se länken: https://www.av.se/globalassets/filer/publikationer/foreskrifter/organisatorisk-och-social-arbetsmiljo-foreskrifter-afs2015_4.pdf

Anna Hagberg och Sara Wirén har varit iväg på en kurs kallad ”Alla kan göra något”. Denna finns till för att ge kunskap om varför det är viktigt att vi integrerar oss med andra och inte skapar en ”vi och dom”-känsla på arbetsplatsen. Helt enkelt att kunna våga ta en diskussion gällande främlingsfientlighet och hur man uttrycker sig om andra medmänniskor samt agerar på sociala medier för att inte sprida vidare rykten m.m. Mycket av dagen gick åt till att ta ställning till våra fackliga värderingar och hur vi står kring dessa.

Ny Spåra SJ-utbildning beräknas till hösten 2016 för både Västerås, Eskilstuna och Falun. Anmäl intresse till våra studieansvariga redan idag, så vi fyller alla platser!

AKTUELLA UTBILDNINGAR

* **Spåra SJ-utbildning till hösten 2016** —Passa på att anmäla er redan nu till vår studieansvarig Vå : Peter Svensson på 070-724 2182 eller peter.b.svensson@sj.se, För Sektion Falun: Michaela.Munter@sj.se, 070-0037099.
* **Tvärfacklig medlemsutbildning 11-15/11 (Vå) -** Lär dig mer om dina rättigheter och skyldigheter som medlem i facket och på arbetsplatsen.
* LO:s ”ungutbildningar” för er som är under 30 år finns att tillgå, se länk: http://ung.lo.se/facklig-aktivist/medlemsutbildningar/
* **ABF-kurser**—Som medlem i Seko har du alla kurser på ABF subventionerade med 200 kr . Passa på att göra något kul! Ta en titt på deras kursutbud på deras hemsida: http://www.abf.se/

SOMMARKURS FÖR ENSAMSTÅENDE MED BARN

LO-distriktet i Mellansverige bjuder in dig som är ensamstående med barn till en sommarkurs med övernattning. Vi kommer att tillbringa dagarna på Skantzö Bad & Camping som ligger vackert beläget strax utanför Hallstahammar. Boende i stuga medtag egna sängkläder.

På Skantzö Bad & Camping kommer vi under tre intressanta dagar prata om bland annat facket, jobbet, samhället.
Många roliga aktiviteter för dig och barnen är planerade under dagarna. Bland annat Parken Zoo i Eskilstuna.

VAR? Skantzö Bad & Camping Sörkvarnsvägen 3 734 31 Hallstahammar

NÄR? Vecka 31, Sommarkursen startar tisdagen den 2 augusti klockan 10.00 och avslutas fredagen den 5 augusti efter frukost

LO-distriktet i Mellansverige står för logikostnader samt mat och inträde till Parken Zoo. Eventuella resor till och från Hallstahammar bekostas av deltagaren själv.

Ta chansen att anmäla dig till sommarens roligaste och intressantaste dagar redan idag. Antal platser är begränsat

ANMÄLAN GÖRS I FÖRSTA HAND TILL VÅR STUDIEANSVARIG PETER SVENSSON: peter.b.svensson@sj.se eller 070 – 724 21 82.

Du kan även skicka in anmälan själv, se bifogad anmälningsblankett, men meddela detta till Peter så vi kan föra statisk över deltagandet.

Sista anmälningsdag: 10 juni

RAPPORT SEKTION FALUN

Falun har sedan årsmötet den 8 mars tillsatt en ny riktigt styrelse för att ta hand om sektionen uppe i Falun. Den tillfälliga interimsstyrelsen har fått några små justeringar. Nya ledamöter ser ni i listan till höger.

En vinst till styrelsens arbete bör uppmärksammas då Michaela Munter varit ihärdig och legat på arbetsgivaren gällande två studieledigheter som först inte blev beviljade pga att personalen behövdes i arbete enligt SJ. Michaela tog tag i saken och undersökte detta och fick konstaterat för sig att medlemmarnas ansökningar varit inne i god tid och att SJ ej haft rätt att neka dessa enligt studieledighetslagen. SJ fick göra om och göra rätt och medlemmarna fick sina studier beviljade. Heja Seko!

Sektionen planerar in medlemsaktiviteter för sommaren och återkommer med information om detta när datum är fastställt.

Den nya styrelsen uppdaterar sig självklart i studier. Michaela och skyddsombudet Birgitta deltog även dem i BAM (Bättre arbetsmiljö). Linda och Michaela har varit iväg på "Vald på jobbet" 1, samt Mikael och Eva går både del 1 och 2 av Vald på jobbet till hösten. Då hakar även Michaela och Linda på och går del 2. Efter det bör styrelsen har en ny god grund att stå sig på hoppas vi.

STYRELSEN I FALUN ÖNSKAR RAPPORTER OM RATIO ETAPP 3

Falun har ständigt en massa problematik kring sin åkstation, särskilt då de redan från börjat varit drabbade av projekt Ratio med nedbemanning. Styrelsen i sektionen skulle vilja uppmana er alla medlemmar att rapportera in så fort det är något specifikt gällande Ratio, såsom brand/hot- och våldsituationer, kontakledningsfel. m.m. Allt är av intresse som ger ett underlag att kunna visa upp i de förhandlingar vi för mot SJ. Är det även så att ni känner oro, obehag eller psykisk stress inför att köra med nedbemanning, skriv en Lisa-rapport, då vi även behöver underlag för den psykosociala biten i arbetet kring vår arbetsmiljö.

Styrelsen har tagit fram en blankett att använda på tåget för att snabbt rapportera in vad som kan ha uppstått på tåget under resan gång. Fyll i och lämna in, gärna både till gruppchef samt skyddsombud.

Namn:_____

Tåg:_____ Datum:_____

- Resande utan biljett ____ st
- Kontrollavgift utskriven ____ st
- Kränkt av resenär ____ st
- För mycket folk och packning på tåget för att hinna hålla gångar och vestibuler rena från bagage och barnvagnar med endast en personal ____ st
- Hotfull situation ombord ____ st
- Hotfull situation på plattform ____ st
- Övrigt:

Exempel på blankett att fylla i och lämna in.

Utan rapporter finns inga problem enligt SJ! Rapportera!

NYA STYRELSEN I SEKTION FALUN:

- **Jonny Lindquist, *ordf.***
- **Michaela Munter, *ansvar Lf***
- **Mikael Bergkvist, *ansvar Omb***
- **Eva Nordsten, *sekreterare***
- **Linda Sjöström, *ersättare***

Välkommen in!

MEDLEMSAKTIVITETER SEKTIONEN:

Till sommaren planeras lokala medlemsaktivitet i Falun. Styrelsen återkommer med mer information när aktivtet är fastställd samt datum för evenemanget.

Håll utkik på infotavlan på stationen!

Är det så att ni skulle vilja delta på någon utav klubbens aktiviteter får ni självklart göra det, men klubben bekostar tyvärr inte resor fram och tillbaka samt logi till Västerås eller Eskilstuna för att genomföra aktiviteten.

VÅRA SKYDDSOMBUD

Om du vill komma i kontakt med någon utav våra skyddsombud för frågor eller rapporter finner ni nedan vilka som är ansvariga för vilket område. Är det en längre rapport eller fråga, ta då och maila in så skyddsombuden får lite tid på sig att kunna ge dig ett fullständigt svar. I Västerås finns en egen mailadress för skyddsombuden: skyddsombud.vasteras@sj.se

Ansvariga Vå:

- **Linda Johansson —omb (tjänstledig)**
- **Jessica Sundberg —Lokf**
- **Tina Sandström—Lokf**

Ansvariga Et:

- **Malin Utberg — omb**

Ansvariga sektion Falun:

- **Birgitta Hällsjön, omb**
- **Michaela Munter, Lokf**

SÖKES!

Skyddsombud för ombord Västerås + Eskilstuna samt lokförare Eskilstuna. Känner du dig intresserad av uppgiften, kontakta någon i styrelsen så hjälper vi till!

seko

Information till lokförare

2016-04-21

Enbemannad X40 Mult

SJ AB fortsätter nu med Ratio III. SJ vill skära ner på personalen ombord bland annat genom att köra med X40 mult med två enheter öppna men endast bemanna med en ombordpersonal.

SJ har ålagt föraren att besluta i vilken enhet ombordpersonalen ska arbeta i.

Skyddsorganisationen tillsammans med Seko SJ:s lokförarrepresentanter vill härmed uppmana alla förare vid enbemannad mult att sätta sin och kollegans säkerhet främst genom att:

- **Om möjligt låsa den bakre enheten**
- **Alltid begära att den ombordare som tjänstgör befinner sig i den främre enheten tillsammans med föraren**
- **Aldrig framföra resandetåg utan ombordpersonal**

Informationen ges ut av skyddsorganisationen & lokförarrepresentanter från Seko

Anslag från Skyddsorganisationen.

SKYDDSOMBUDEN RAPPORTERAR

Nya skyddsombud ansluter och andra väljer att avgå.

I Västerås har förarsidan berikats med ett nytt skyddsombud: Tina Sandström. Välkommen in i en värld av medgångar och motgångar! Vi hoppas att du tillsammans med Jessica Sundberg kan rycka tag i de frågor som berör oss förare i Västerås. Vill ni något utav våra skyddsombud använder ni antingen deras vanliga SJ-mail eller den allmänna mailadressen för skyddsombuden i Västerås: **skyddsombud.vasteras@sj.se**

I Eskilstuna tackar Per Morin för sig och vi väljer att tacka honom för ett gott arbete som skyddsombud för ombordsidan i Eskilstuna och tycker självklart det är tråkigt att han lämnar platsen till förfogande. Malin Utberg finns dock fortfarande kvar som ansvarig för ombord, så tveka inte att ta kontakt med henne när det är något ni har funderingar om i Eskilstuna.

Vi söker alltid efter nya engagerad människor som vill hjälpa till och jobba med arbetsmiljöfrågor. Just nu saknar vi ett skyddsombud i Västerås för ombordsidan då Linda Johansson fortfarande är tjänstledig. Är det så att ni känner att ni skulle passa för uppdraget som skyddsombud, tveka inte att ta kontakt med någon utav oss förtroendevalda i styrelsen så hjälper vi till att anmäla in er för att komma in i det fackliga arbetet. Även en lokförarrepresentant i Eskilstuna vore önskvärt då det alltid är bra att ha ett skyddsombud på varje åkstation.

Det som varit aktuellt på skyddskommittémötena i Västerås är den ständiga frågan och oklarheterna kring de jourrum vi har. För det första har bäddningen inte fungerat något bra de senaste månaderna. Om det är bristen på att folk inte tar till sig informationen om att har man använt rummen för tidig tjänst eller dylikt, ska rummet vara iordningsställt så att den som har jour bara kan krypa ned i sin säng. Jourrummen ska alltså alltid vara bäddade. Är så inte fallet, kontakta OPSL och meddelade detta så börjar er tid på jouren och ticka, man får helt enkelt en reservtur istället.

Dessutom har det varit problem med en död torkad mus uppe på garderoberna i ett utav rummen och städning har begärts men som tydligen inte utförts. Vi hoppas på att SJ gör om och gör rätt och att den döda musen är borta inom kort. Även nya täcken och kuddar är utlovade för att vi ska kunna sova i en sådan trevlig miljö som möjligt.

Brandvarnare ska installeras i varje rum efter att en brandinspektion skett. Detta har fortfarande inte utförts då brandvarnarna tydligen ska testas innan. Nästa skyddskommitté för Västerås äger rum den 30/5, så har ni några anmärkningar lokalt som gäller åkstationen, se till att rapportera in detta innan dess.

UPPMANING FRÅN SKYDDSORGANISATIONEN FÖR LOKFÖRARE GÄLLANDE RATIO

Skyddsorganisationen gick ut med en skrivelse den 21 april om hur de tillsammans med Sekos lokförarrepresentanter ser på saken gällande Ratio etapp 3 och enbemanning ombord på multipla X40-tågsätt. De tre punkter som fördes fram var för att se till att alltid sätta sin och kollegans säkerhet främst genom att:

- **Om möjligt låsa den bakre enheten**
- **Alltid begära att den ombordare som tjänstgör, befinner sig i den främre enheten tillsammans med föraren**
- **Aldrig framföra resandetåg utan ombordpersonal**

Hur ni som förare själva väljer att agera vid enbemannade multipla X40-tågsätt är helt klart upptill er. Skyddsorganisationen samt Sekos lokförarrepresentanter uppmanar bara om hur vi ser på saken och var vi önskar sätta säkerheten främst. Att hålla en enad front gentemot arbetsgivaren ger i alla fall ett mer konkret resultat än om alla jobbar på olika sätt.

Seko Klubb Mälartåg

bjuder på

TACOKRYSS

Se till att säkra din plats redan nu till sensommarens tacokryss med Rederi Mälarstaden!

NÄR? V.35 3 sept
V.36 10 sept

Tider som gäller för kvällen:
19.30 avgång från färjkajen Västerås
22.30 hemkomst

Skriv upp ditt namn redan nu på anmälningslistan! Detta är en föranmälan för att se vilket intresse som finnes.

Simma lugnt i sommar!

SEKO KLUBB MÄLARTÅGS REAKTION MOT RATIO ETAPP 3 OCH DEN SKRIVELSE SOM DELGAVS SAMTLIG OMBORDPERSONAL GÄLLANDE HUR VI SOM FÖRARE OCH TÅGVÄRDAR SKA HANTERA MULTIPLA X40-TÅGSÄTT.

ETT TIDIGARE ANSLAG GICK UT FRÅN OSS FÖR ATT VISA PÅ SNABBA REAKTIONER MOT EN SÅDAN HÄR TYP AV SKRIVELSE DÅ DEN FÖRRVIRRAR MER ÄN GÖR NÅGON NYTTA. I DENNA ARTIKEL FINNS HELA SKRIVELSEN SOM ÄR SÄND VIDARE TILL VÅR ARBETSLEDNING.

VI FÖLJER UPP DETTA OCH ÅTERKOMMER MED INFORMATION SÅ FORT VI FÅR NÅGOT SLAGS SVAR.

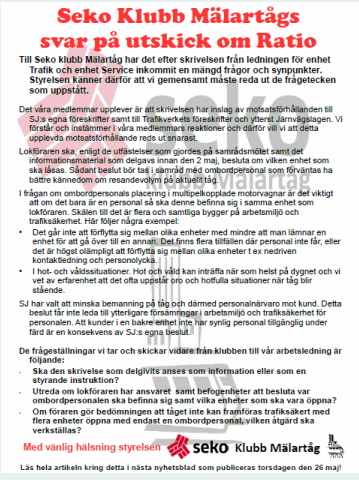

Seko Klubb Mälartågs svar på utskick om Ratio

Till Seko klubb Mälartåg har det efter skrivelsen från ledningen för enhet Trafik och enhet Service inkommit en mängd frågor och synpunkter. Styrelsen känner därför att vi gemensamt måste reda ut de frågetecken som uppstått.

Det våra medlemmar upplever är att skrivelsen har inslag av motsatsförhållanden till SJ:s egna föreskrifter samt till Trafikverkets föreskrifter och ytterst Järnvägslagen. Vi förstår och instämmer i våra medlemmars reaktioner och därför vill vi att detta upplevda motsatsförhållande reds ut snarast.

Lokföraren ska, enligt de utfästelser som gjordes på samrådsmötet samt det informationsmaterial som delgavs innan den 2 maj, besluta om vilken enhet som ska låsas. Sådant beslut bör tas i samråd med ombordpersonal som förväntas ha bättre kännedom om resandevolym på aktuellt tåg.

I frågan om ombordpersonals placering i multipelkopplade motorvagnar är det viktigt att om det bara är en personal så ska denne befinna sig i samma enhet som lokföraren. Skälen till det är flera och samtliga bygger på arbetsmiljö och trafiksäkerhet. Här följer några exempel:

- Det går inte att förflytta sig mellan olika enheter med mindre att man lämnar en enhet för att gå över till en annan. Det finns flera tillfällen där personal inte får, eller det är högst olämpligt att förflytta sig mellan olika enheter t ex nedriven kontaktledning och personolycka.
- I hot- och vådssituationer. Hot och våld kan inträffa när som helst på dygnet och vi vet av erfarenhet att det ofta uppstår oro och hotfulla situationer när tåg blir stående.

SJ har valt att minska bemanning på tåg och därmed personalnärvaro mot kund. Detta beslut får inte leda till ytterligare försämringar i arbetsmiljö och trafiksäkerhet för personalen. Att kunder i en bakre enhet inte har synlig personal tillgänglig under färd är en konsekvens av SJ:s egna beslut.

De frågeställningar vi tar och skickar vidare från klubben till vår arbetsledning är följande:

- **Ska den skrivelse som delgivits anses som information eller som en styrande instruktion?**
- **Utreda om lokföraren har ansvaret samt befogenheter att besluta var ombordpersonalen ska befinna sig samt vilka enheter som ska vara öppna?**
- **Om föraren gör bedömningen att tåget inte kan framföras trafiksäkert med flera enheter öppna med endast en ombordpersonal,vilken åtgärd ska verkställas?**

Med vänlig hälsning styrelsen seko **Klubb Mälartåg**

Läs hela artikeln kring detta i nästa nyhetsblad som publiceras torsdagen den 26 maj!

Tidigare anslag

FÖRFRÅGAN TILL SKRIVELSE FRÅN ANDERS HOLMSTEN, CHEF TRAFIK OCH BIRGITTA ANGARD ARVESEN, CHEF SERVICE

Till Seko klubb Mälartåg har det efter skrivelsen från ledningen för enhet Trafik och enhet Service inkommit en mängd frågor och synpunkter. Styrelsen känner därför att vi gemensamt måste reda ut de frågetecken som uppstått.

SJAB har ett säkerhetsstyrningssystem, systemet reglerar bl a hur och av vem instruktioner publiceras. Därtill har SJAB ett certifierat kvalitetsledningssystem där bl.a. ett dokumentstyrningssystem ingår. Även detta behandlar hur och av vem dokument publiceras. När det, som i rubricerade fall, publiceras en skrivelse som inte följer de av företagsledningen beslutade principerna för hur styrande dokument utformas och publiceras, samtidigt som skrivelsen uppfattas av många som en styrande arbetsinstruktion, uppstår en osäkerhet i organisationen. Det är i alla verksamheter viktigt med tydliga och entydiga instruktioner, och i säkerhetsrelaterade verksamheter är det avgörande för att fel inte ska begås som kan leda till tillbud och olyckor.

Det våra medlemmar upplever är att skrivelsen har inslag av motsatsförhållanden till SJ:s egna föreskrifter samt till Trafikverkets föreskrifter och ytterst Järnvägslagen. Vi förstår och instämmer i våra medlemmars reaktioner och därför vill vi att detta upplevda motsatsförhållande reds ut snarast.

Under projekttiden har parterna och skyddsorganisationen, så långt det varit möjligt, gjort ett mycket grundligt arbete för att lanseringen av Ratio ska bli så bra som möjligt. Vid ett samrådsmöte har ledningen för Trafik och Service, samt projektledaren, varit tydliga med att ingen förändring av gällande instruktioner skulle ske, att säkerheten fortfarande hade högsta prioritet och att det på motorvagnar alltid var lokföraren som hade sista ordet gällande om en enhet skall låsas eller inte, samt i vilken enhet ombordpersonalen skall befinna sig. Detta har sedan såväl Seko som skyddsorganisationen kommunicerat till lokförare och tågpersonal.

Utgångspunkten vid multipelkopplade motorvagnarna med en ombordpersonal, måste vara att endast en enhet går öppen för resande. Detta för att uppnå en såg hög säkerhet och personalnärvaro mot kund som möjligt. På fordon littera X40 öppnas en stängd enhet av föraren med en enkel knapptryckning. Att stänga en enhet är tekniskt lika enkel, men då tillkommer momentet att flytta resenärer från den enhet som ska låsas till den öppna. Det kan ta tid och bör därför undvikas. Därför är det lämpligt att multipelkopplade fordon med en ombordpersonal går med bakre enhet låst från utgångsstation, eller från station med lite längre uppehåll. Lokföraren ska, enligt de utfästelser som gjordes på samrådsmötet, besluta om enhet ska låsas. Sådant beslut bör tas i samråd med ombordpersonal som förväntas ha bättre kännedom om resandevolym på aktuellt tåg.

I frågan om ombordpersonals placering i multipelkopplade motorvagnar är det viktigt att om det bara är en personal så ska denne befinna sig i samma enhet som lokföraren. Skälen till det är flera och samtliga bygger på arbetsmiljö och trafiksäkerhet. Här följer några exempel.

Det går inte att förflytta sig mellan olika enheter med mindre att man lämnar en enhet för att gå över till en annan. Det finns flera högst möjliga situationer som kan uppstå där det krävs att lokförare och ombordpersonal befinner sig i samma enhet. Vid olycka eller allvarligt tillbud kan lokföraren ”slås ut” och inte kunna fortsätta sin säkerhetstjänst, eller i värsta fall inte vara vid medvetande. Då måste ombordpersonal kunna bedöma lokförarens status och hjälpa denne vid behov, samt inträda i lokförarens ställe för att sköta nödvändig säkerhetstjänst och kommunikation med den egna arbetsledningen (SJ Trafikledning) och Trafikverkets driftledningscentral. Den senare kommer att söka kontakta med lokföraren över den GSM-R utrustning som är aktiverad i ledande hytt, dvs den där lokföraren befinner sig. För att undvika fördröjning i kommunikation i kritiska lägen ska ombordpersonal kunna ta emot samtal till lokföraren på dennes aktiverade GSM-R utrustning.

Det finns flera tillfällen där personal inte får, eller det är högst olämpligt, förflytta sig mellan olika enheter. Exempel på detta är nedriven kontaktledning och personolycka där kroppsdelar kan ligga synliga på marken eller hänga fast på tåget.

FORTSÄTTNING GÄLLANDE SKRIVELSE...

I hot- och våldssituationer måste SJ erkänna rätten för personalen att inte vara ensamma i en isolerad enhet. Hot och våld kan inträffa när som helst på dygnet och vi vet av erfarenhet att det ofta uppstår oro och hotfulla situationer när tåg blir stående. Vid t.ex. en kontaktledningsrivning får inte personalen lämna enheten av säkerhetsskäl, och då hjälper vare sig larm eller telefoner vid en hot- eller våldssituation.

En mycket viktig uppgift som ombordpersonal har är att löpande kontrollera förarens utrymningsväg från hytt in till kupé. Detta finns reglerat i en av SJ:s egna föreskrifter där det tydligt framgår att det ska göras just löpande då bagage och andra föremål kan ställas eller flyttas framför förarens utrymningsväg under resans gång. Sådan kontroll kan inte göras från en annan enhet. Hytten är deformationszon, och det är meningen att föraren vid fara omedelbart ska lämna hytt in till resandeutrymme på motorvagnar och maskinrum på lok och drivenheter. På X40 har resenärer ofta mer bagage än det finns bagageutrymme för, och det är ett känt problem att bagage står i gångar och utrymningsvägar på ett sätt som strider mot SJs egna föreskrifter. I X40 Z5 finns tågets djurkupé just bakom hytten. Ofta placeras större hundar och mindre djur i bur just framför lokförarens hyttdörr i tron om att ingen ska passera genom dörröppningen.

I det dagliga, och förhoppningsvis störningsfria, arbetet ska vetskapen om att ha en kollega omedelbart tillhands inte underskattas ur vare sig arbetsmiljö- eller trafiksäkerhetssynpunkt. Det är viktigt att lokföraren obehindrat kan koncentrera sig på köruppgiften och inte oroa sig över vad som kan hända i kupén bakom ryggen eller med sin arbetskamrat i en isolerad enhet längre bak. Att känna oro eller grubbla över detta skapar stress och därmed dålig arbetsmiljö samt kan utgöra en störning i köruppgiften som påverkar trafiksäkerheten negativt och därför kan leda till handhavandefel.

SJ har valt att minska bemanning på tåg och därmed personalnärvaro mot kund. Detta beslut får inte leda till ytterligare försämringar i arbetsmiljö och trafiksäkerhet för personalen. Att kunder i en bakre enhet inte har synlig personal tillgänglig under färd är en konsekvens av SJ:s egna beslut. Personal kan tillkallas över nödtalsanläggning vid behov, och då kan lokföraren vid behov stanna tåget på lämplig plats under kontrollerade former, för att tillsammans med ombordpersonal kontrollera förhållandena i den bakre enheten. På så sätt undviks ensamarbete i en möjlig kritisk och kanske hotfull situation.

I Trafikverkets föreskrift fastställs att lokföraren ansvarar för säkerheten vid tågfärden. Omfattningen är inte definierat och har inte juridiskt prövats, men ansvaret måste anses vara mycket omfattande, inte minst mot bakgrund av juridisk prövning i Högsta Domstolen av den mildare formuleringen ”Lokföraren ansvarar för tågets säkra framförande” som återfanns i den tidigare föreskriften SÄO. Med ett ansvar måste befogenheter följa, och vi menar att en självklar befogenhet är hur tjänstgörande personal på tåg ska placeras för att under rådande förutsättningar uppnå en så hög säkerhet som möjligt.

Mot bakgrund av ovanstående redogörelse önskar vi svar på följande frågor:

- Ska den skrivelse ni publicerat anses som information eller som en styrande instruktion? Är det en instruktion, ber vi er tydliggöra hur vi och våra medlemmar ska hantera de konflikter som förekommer i er skrivelse/instruktion och gällande föreskrifter som SJ och Trafikverket publicerat.
- Med ovan beskrivet ansvar som lokföraren har, vill vi få tydliggjort om ni anser att lokföraren inte har befogenheter att utöva ansvaret, genom t.ex. att besluta om placering av personal i säkerhetstjänst på tåg eller besluta vilka enheter som skall vara låsta respektive öppna.
- Om föraren gör bedömningen att tåget inte kan framföras Trafiksäkert med flera enheter öppna med endast en ombordpersonal, vilken åtgärd skall verkställas?

Med vänlig hälsning

Styrelsen för Seko Klubb Mälartåg

Vad är rätt, vad är fel?

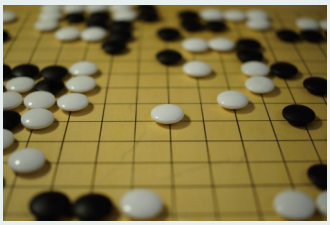

Vi kastas omkring som brickor i ett spel...

Vår klubbtidning är till för er medlemmar. Känner ni att ni vill bidra med något, kan vara en anekdot, lite tågpoesi, eller tipsa om något annat evenemang av intresse, tveka inte att kontakta någon utav oss informationsansvariga:

- **Sara Wirén—** sara.wiren@sj.se
- **Anna Hagberg—** anna.hagberg@sj.se
- **Anders Hedlund—** anders.hedlund@sj.se

I BACKSPEGELN…

Det här hände i Hallsberg för längesedan sägs det…

På den tiden, 1940– och 50-talet, fanns det på alla stationer en eller flera gubbar som knackade på hjulringar när tågen stannade för resandeutbyte eller godståg för personalbyte. Detta gjorde man för att lyssna om yttre hjulringarna hade spruckit. Det hördes klart och tydligt. Om de var en ren och fin klang så var ringen hel, om det hördes ett dämpat "tjoff" var den sprucken. Hjulet kryssades i sådana fall med krita och sedan växlades den ur. Förr fanns det faktiskt resurser till det hör och häpna! Och märk väl, det här var ett riktigt allvarligt säkerhetsjobb för det gällde att upptäcka spruckna hjulringar INNAN vagnarna rullade vidare ut i landet.
Det var förknippat med stora kostnader och förseningar om någon av vagnarna spårade ur p g a en sprucken hjulring. Hjulknackarna tog alltså sitt jobb på stort allvar och så fort ett tåg kom in till Hallsberg så fanns dom på plats och vandrade längs spåret och knackade på hjulringen och för det mesta hördes ett klart och tydligt "KLANG"!

Hjulknackarna ville ju inte på något vis bli förknippade med att ha gjort ett dåligt jobb och släppt igenom en vagn med dålig hjulring. Det föll ju tillbaka på dem själva, och skulle det mot förmodan hända fick de sig en ultimat utskällning av STINSEN.

Nåväl, en av dom här hjulknackarna skulle snart gå i pension efter 35 år i SJs tjänst. Jag kommer inte ihåg namnet men vi kallar honom för Persson. Han hade som sagt i vått och torrt, i snö och regn, i storm och heta sommardagar gått natt som dag och knackat hjulringar för att spara pengar åt SJ.
Vid pensionsdags tillfrågades Persson om han ville bli uppvaktad med sedvanlig avtackning med tårta och kaffe och tacktal av stinsen. Detta hade Persson självklart inget emot. Så kom då den sista arbetsdagen och Persson var inbjuden till stora konferenssalen i stationshuset i Hallsberg.

Persson var uppklädd i bästa gåbortkostym med vitskjorta och hela paketet. Stinsen och en rad andra småchefer fanns på plats kring det festligt dukade bordet i stora salen.
SJ slog på stort med gräddtårta och sju sorters kakor. Persson fick sitta på höger sida om stinsen och småpratade lite med honom om ditt och datt.
Efter stunds fikande så knackade stinsen i kaffekoppen med skeden och harklade sig. Nu skulle det sedvanliga tacktalet avhållas. Efter 10 minuter och ett otaligt antal gånger där stinsen påpekat vikten av Perssons insats som hjulknackare avslutades talet med kraftiga handskakningar och tillönskan om en god pension i framtiden och alltid ledigt osv.

När stinsen slutligen släppte handen och därmed sa att nu är bjudning över, så tänkte Persson ta tillfället i akt att ställa en fråga till stinsen.
Jo, de gick väl för sig sa vederbörande, vad var det fråga som Persson ville ha svar på?
"Jo, se det är ju så att jag vet att jag har gått här 35 år och knackat på hjulringarna på en herrans massa tåg under åren, och att det har varit viktigt har jag också förstått, men det har aldrig varit någon under alla dom åren som talat om för mig VARFÖR jag har knackat på hjulringarna....?????!!!"

Sanning eller skröna? =D Det avgör ni själva!

//Gästskribent Hans Wirén

Pensionerad lokförare som just nu sitter med fötterna i sanden på ön Korfu och njuter av livet med sol och bad.

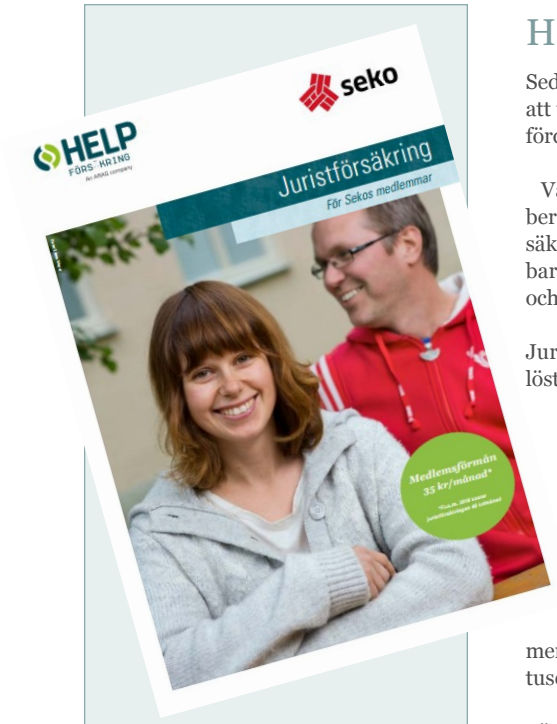

HELP JURISTFÖRSÄKRING

Sedan den 1 november 2015 ingår numera en ny försäkring (för er som inte aktivt valde att tacka nej till denna), nämligen HELP Juristförsäkring. Vi på Seko har fått den till det fördelaktiga priset på 35 kr/mån istället för ord. pris 199kr/mån.

Vad kan man då nyttja denna försäkring till? Vi hade vid förra medlemsmötet i december förra året två representanter från HELP som informerade om fördelarna. Juristförsäkringen omfattar hela hushållet, vilket innebär make/maka/sambo och hemmaboende barn under 20 år. Man kan bl a få hjälp med köprätt, arvsrätt, familjerätt, fast egendom och hyresrätt, identitetsstöld, körkortsfrågor, sjukpenning/sjukersättning.

Juristhjälpen innebär att du får 15 timmars juridiskt bistånd per år (eller tills fallet är löst) för dig och medlemmar av ditt hushåll. Man kan bl a få hjälp med att upprätta kontrakt/avtal och fylla i blanketter/formulär. Även förhandlingar med motpart är något som HELP juristförsäkring omfattar samt att få hjälp med att värdera stämning/åtal och rättegång. Ingen självrisk.

Vår alldeles egna nya styrelseledamot Katarina Frösslund, nyttjade denna försäkring nyligen, då hon efter att ha köpt en nybyggd lägenhet inte ha kunnat flytta in i den pga att byggtiden dragit ut på tiden. Hon anlitade då HELP Juristförsäkring för att få hjälp med att lusläsa kontraktet om det kunde finnas någon möjlighet till ersättning. Tyvärr utföll inga pengar pga det försenade bygget, men att ha kontaktat en riktigt advokat för att läsa igenom kontraktet hade gått på flera tusen för några minuter.

För att läsa mer om alla bra fördelar med denna försäkring, ta en titt in på vår sida hos HELP: http://www.helpforsakring.se/seko

”Juristförsäkringen omfattar hela hushållet, vilket innebär make/maka/sambo och hemmaboende barn under 20 år”…”Juristhjälpen innebär att du får 15 timmars juridiskt bistånd per år (eller tills fallet är löst) för dig och medlemmar av ditt hushåll.”

Seko Klubb Mälartåg
Södra ringvägen 1
722 12 Västerås

Telefon: 076 - 814 86 36
E-post: kontakt@sekomd119.se

www.sekomd119.se
www.facebook.com/SekoMalartag

STYRELSEN SEKO KLUBB MÄLARTÅG

Ordförande:	Sara Wirén	Sara.Wirén@sj.se
Vice Ordf:	Anders Hedlund	Anders.Hedlund@sj.se
Kassör:	Per-Håkan Åkesson	Per-Hakan.Akesson@sj.se
Sekreterare:	Anna Hagberg	Anna.Hagberg@sj.se
Studieans:	Peter Svensson	Peter.B.Svensson@sj.se
Ledamöter:	Katarina Frösslund	Katarina.Frosslund@sj.se
	Tomas Sjöberg	Tomas.Sjoberg@sj.se
	Björn Nilsson	Bjorn.Nilsson4@sj.se
	Jonny Lindqvist	Jonny.Lindquist@sj.se (sektion Falun)

Nyhetsbladet utges av Seko Klubb Mälartåg klubb 119. Klubben organiserar anställda inom SJ AB i Västerås, Eskilstuna samt Falun. *Artiklar skrivna under eget namn innehåller personliga åsikter och behöver därför inte sammanfalla med varken styrelsens eller Seko:s åsikter.*

Nästa nummer av nyhetsbladet kommer i november. Är det något ni önskar veta mer om eller vill ha förtydligat eller om ni helt enkelt vill bidra med något, ta kontakt med någon av oss informationsansvariga: Sara Wirén— sara.wiren@sj.se, Anna Hagberg—anna.hagberg@sj.se eller Anders Hedlund—anders.hedlund@sj.se

seko klubb Mälartåg